

Sveučilište u Zagrebu
Edukacijsko-rehabilitacijski
fakultet

RAZVOJEM SOCIJALNE KOMPETENCIJE DO UKLJUČIVANJA – SPOZNAJNO DRUŠTVENA KOMPETENCIJA

Prof.dr.sc.Zrinjka Stančić

Kolegij: Programi unapređivanja socijalne kompetencije

SOCIJALNA KOMPETENCIJA

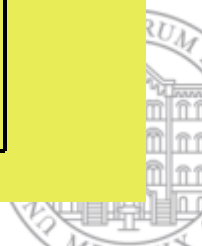
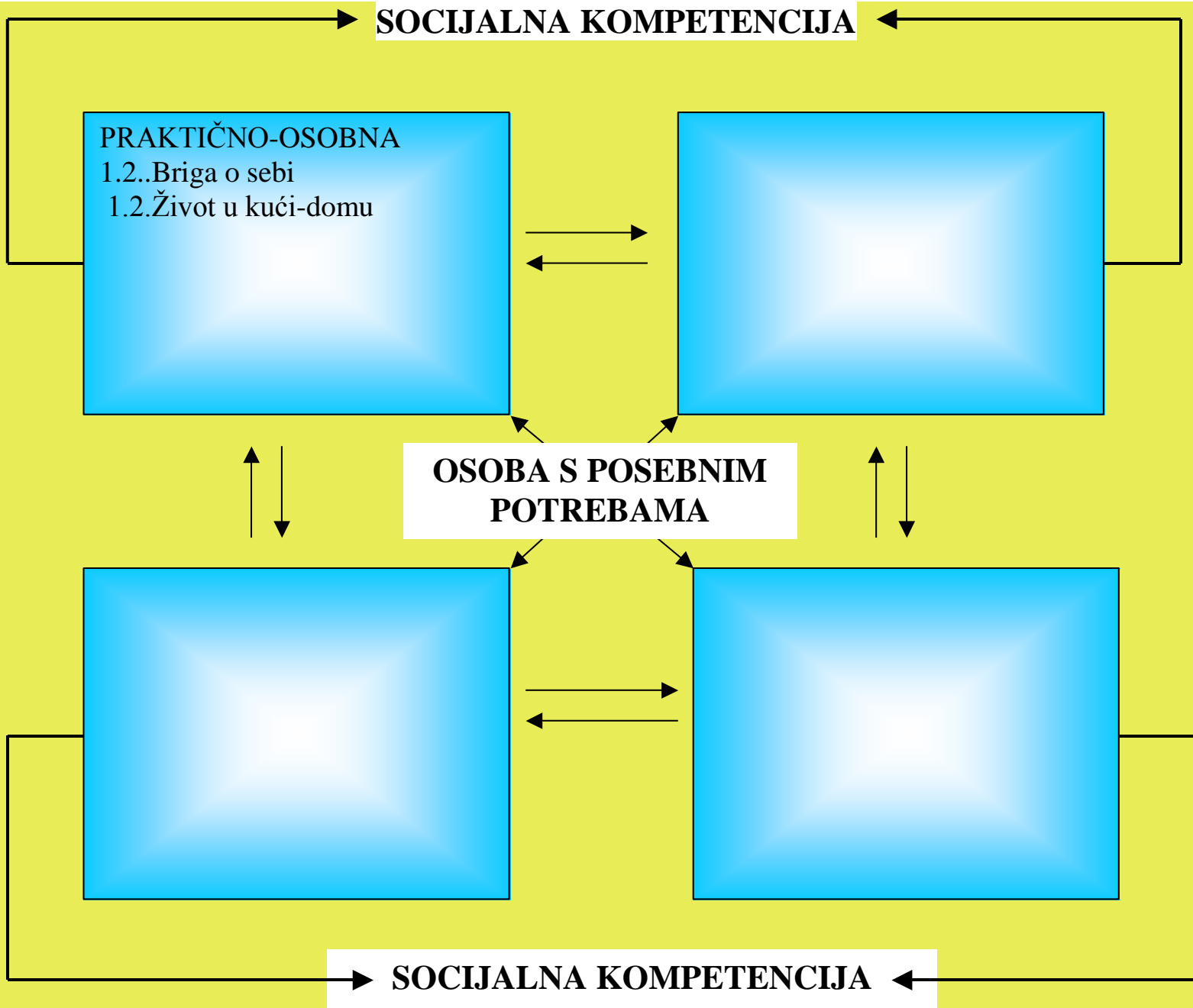
PRAKTIČNO-OSOBNÁ

1.2..Briga o sebi

1.2.Život u kući-domu

**OSOBA S POSEBNIM
POTREBAMA**

SOCIJALNA KOMPETENCIJA

VJEŽBA: Što dobro znam? Što sam naučio u školi?

- odgovoriti na pitanja
- raspraviti
- zaključiti
- izvijestiti

Kratka provjera znanja!

"Obrazovanje je ono što preostane kad zaboravite sve što ste naučili u školi "

B.F. Skinner

SOCIJALNA KOMPETENCIJA

PRAKTIČNO-OSOBNJA

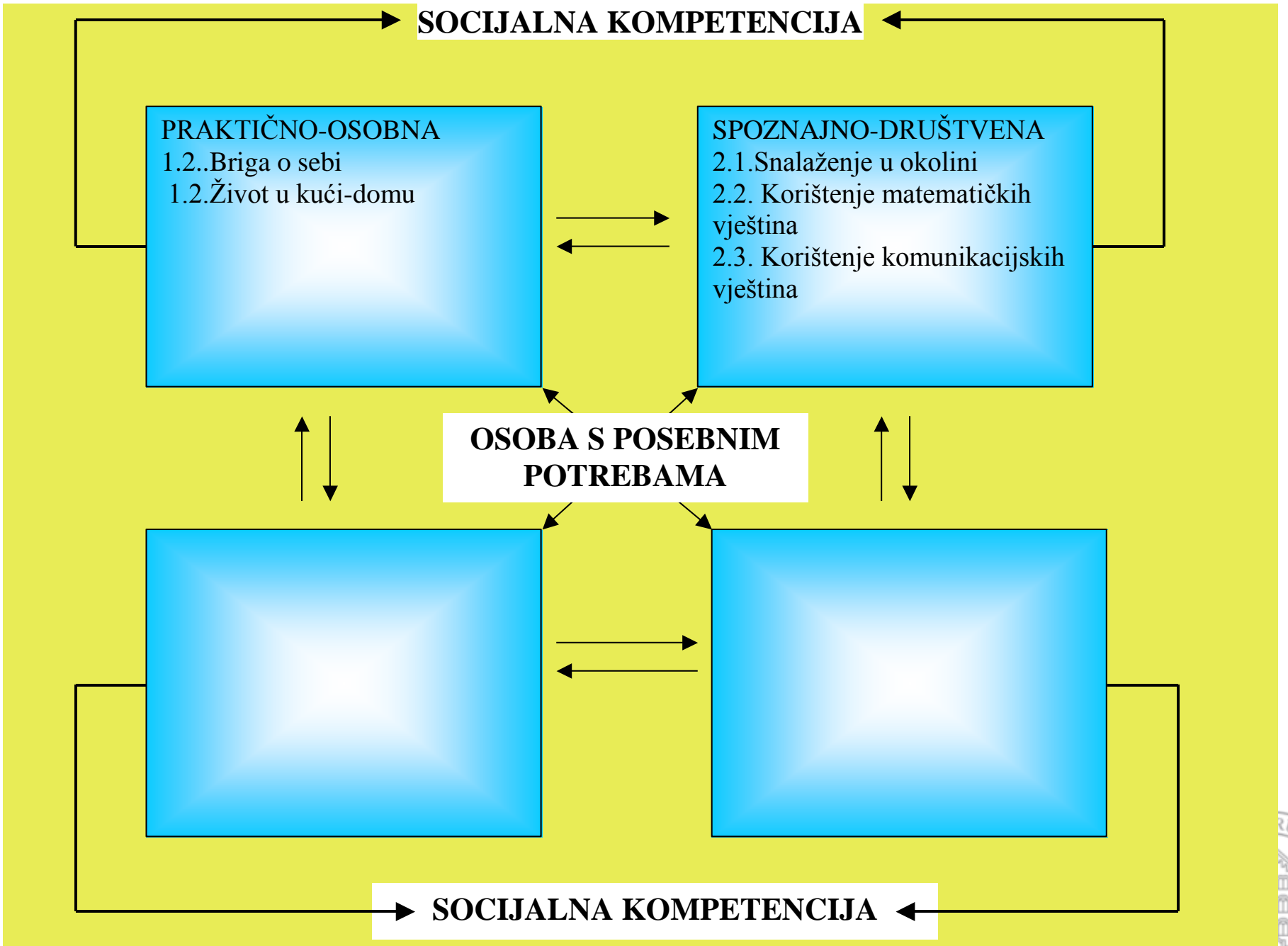
- 1.2..Briga o sebi
- 1.2.Život u kući-domu

SPOZNAJNO-DRUŠTVENA

- 2.1.Snalaženje u okolini
- 2.2. Korištenje matematičkih vještina
- 2.3. Korištenje komunikacijskih vještina

**OSOBA S POSEBNIM
POTREBAMA**

SOCIJALNA KOMPETENCIJA

SPOZNAJNO-DRUŠTVENA

KOMPETENCIJA (Stančić, Ivančić, 1999., 2007)

SPOZNAJNA – jer se temelji na spoznajama usmjerenim na stjecanje funkcionalnih znanja svakodnevnog života

DRUŠTVENA – jer teži njihovoj operacionalizaciji u društvenoj zajednici

KOMPETENCIJA – jer ima za cilj **jačati** kompetentnost/sposobnosti za **funkcionalnu primjenu** znanja, vještina i navika stečenih u školi, ali i u različitim životnim situacijama

SPOZNAJNO-DRUŠTVENA KOMPETENCIJA

(Stančić, Ivančić, 1999., 2007)

PROGRAMSKA PODRUČJA

1. Snalaženje u okolini
2. Korištenje matematičkih vještina
3. Korištenje komunikacijskih vještina

Zadaci SDK (Stančić, Ivančić, 1999., 2007)

1. Omogućiti osobi upoznavanje neposredne okoline, užeg i šireg zavičaja te razvijati vještine snalaženja pri kretanju i putovanju kao i kulturu ponašanja u prometu i prometnim sredstvima
2. Upoznati djecu, mlade i odrasle osobe s različitim vrstama interventnih, zabavnih, kulturnih i javnih usluga te načina njihova korištenja uz primjerene oblike ponašanja

Zadaci SDK (Stančić, Ivančić, 1999., 2007)

3. Razvijati **snalaženje u vremenu** za potrebe svakodnevnog života i bolje razumijevanje odnosa i događaja vezanih uz vrijeme

Zadaci SDK (Stančić, Ivančić, 1999., 2007.)

4. Upućivati na korištenje matematičkih znanja i vještina u svakodnevnim aktivnostima, uočavanje osobina i odnosa predmeta, računanje, mjerenje i kupovanje uz snalaženje na kupovnim mjestima
5. Razvijati vještine te kulturu neverbalne i verbalne komunikacije, čitanja tiska i pisanja u svrhe zadovoljavanja osobnih potreba i bolje snalaženje u svakodnevnom životu

Struktura programa SDK (Stančić, Ivančić, 1999., 2007)

Programsko područje-programska cjelina:

Snalaženje u okolini: Poznavanje užeg i šireg zavičaja, Kretanje i putovanje, Uporaba telefona i korištenje usluga, Orijehtacija u vremenu

Struktura programa SDK (Stančić, Ivančić, 1999., 2007)

Programsko područje-programaska cjelina:

Korištenje matematičkih vještina: Zapažanje osobina i odnosa među predmetima, Brojenje i računanje, Mjerenje u svakodnevnom životu, Ekonomska aktivnost i kupovanje

Struktura programa SDK (Stančić, Ivančić, 1999., 2007)

Programsko područje-programaska cjelina:

Korištenje komunikacijskih vještina: Neverbalna i verbalna komunikacija, Uporaba čitanja, Uporaba pisanja

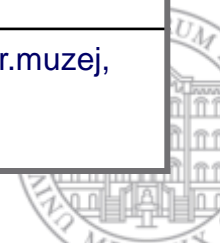

SPOZNAJNO-DRUŠTVENA (podprogram)

Snalaženje u okolini (programsko područje)

Poznavanje užeg i šireg zavičaja (programska cjelina)

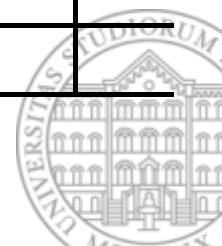
Tematska područja	Tematski ciljevi	Tematski zadaci/jedinice
Poznavanje neposredne i bliže okolice	Poznavanje prostora stanovanja/ škole	Unutrašnji prostori, vanjski prostori
	Poznavanje ulice i značajnijih objekata	Trgovački, vjerski, kulturno-zabavni, javni i dr.objekti u ulici ili neposrednoj blizini stanovanja/škole npr.1-3
	Poznavanje prirodnih obilježja	Park, šetalište, šuma, jezero u neposrednom okruženju stana/škole
Poznavanje mjesta i užeg zavičaja	Poznavanje prometnica i prijevoznih sredstava	Glavne prometnice u mjestu, prometnice kojima se učenik koristi, prometnih sredstava kojima se služi
	Poznavanje značajnih objekata u mjestu	1-2 športska, kulturna, trgovačka, muzej, gospodarski objekti
	Poznavanje javnih mjesta i površina	
	Poznavanje prirodnog okružja	Ravnica, rijeka, brda/planina
Poznavanje šireg zavičaja	Poznavanje prirodnih obilježja	Nizinski, brdsko-planinski, primorski
	Poznavanje okolnih mjesta	Okolna mjesta, važniji centri šireg zavičaja
	Poznavanje značajnih objekata i površina	Kulturno povijesni spomenici, kulturne ustanove npr.muzej, galerija, športske ustanove, trgovi

	Datum procjene:				Datum procjene:			
SPOZNAJNO-DRUŠTVENA KOMPETENCIJA								
	N	P	Č	U	N	P	Č	U

Uz svaku česticu po potrebi se upisuje pojašnjenje

SNALAŽENJE U OKOLINI								
Poznavanje užeg i šireg zavičaja								
1. Poznaje prostore u stanu/kući :								
2. Poznaje prostore u školi :								
3. Poznaje 1-3 značajnija objekata u neposrednom okruženju:								
4. Poznaje 1-3 značajnije ulice u neposrednom okruženju:								
5. Poznaje prijevozna sredstva u svom mjestu :								
6. Poznata su mu/joj prirodna obilježja neposredne okoline stana/škole :								
7. Poznaje prometnice u mjestu stana/škole kojima se koristi do željenog odredišta :								
8. Poznate su mu/joj značajnije ustanove i javne površine u mjestu stanovanja :								
9. Poznaje osnovna prirodna obilježja svoga mjesta :								
10. Poznaje osnovne gospodarske, kulturne i povijesne značajke svoga mjesta:								
11. Poznaje osnovna prirodne obilježja šireg zavičaja :								
12. Poznata su mu/joj veća mjesta šireg zavičaja (okolna mjesta, važniji centri šireg zavičaja):								
13. Poznate su mu/joj osnovna gospodarske, kulturne i povijesne značajke šireg zavičaja :								
14. Ostalo (navedite što):								

SPOZNAJNO-DRUŠTVENA (podprogram)

Korištenje komunikacijskih vještina (programsko područje)

Uporaba čitanja (programska cjelina)

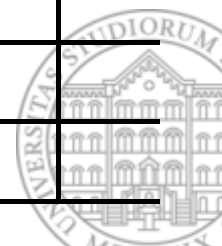
Tematska područja	Tematski ciljevi	Tematski zadaci/jedinice
Čitanje u funkciji snalaženja na javnim mjestima	Razumijevanje simbola i znakova	Obavijesti, zabrane, upozorenja (npr. pothodnik, autobusna stanica, šetnja psa, čuvanje nasada)
	Čitanje kratica	Kratice za javna mjesta ili ustanove (WC, HP, HRT, HT)
	Čitanje naziva/naslova	Nazivi trgovina, ustanova, proizvoda (npr. trgovina, ustanova, proizvoda)
Uporaba čitanja za učenje	Tehnika čitanja	Pravilnost, brzina, tečnost, razumijevanje, izražajnost
	Način čitanja	Čitanje na glas, čitanje u sebi
	Razumijevanje pročitano	Riječi, rečenica, kraćih i dužih tekstova (npr. pitanja, naputaka, zadataka...)
	Služenje tekstem	Čitanje u svrhe analize teksta i stvaralačkih oblika rada
Čitanje za osobne potrebe	Čitanje tiska javnih medija	Poznavanje vrsta, snalaženje u različitom tisku, praćenje rubrika, čitanje na TV, računalu, plakati, letci
	Čitanje poslovno-dopisnog tipa	Poznavanje namjene, razumijevanje naputaka i poruka, (npr. uvjerenja, tiskanica, pisama, brzojava,
	Čitanje proznog i pjesničkog teksta	Poznavanje različitih vrsta, odabiranje tekstova, naučno-popularni, zabavni, strip

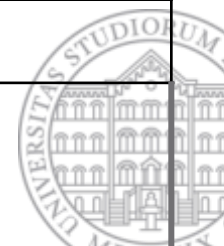
	Datum procjene:	Datum procjene:
SPOZNAJNO-DRUŠTVENA KOMPETENCIJA		
	N P Č U	N P Č U

Uz svaku česticu po potrebi se upisuje pojašnjenje

Korištenje komunikacijskih vještina								
Uporaba čitanja								
1. Uspješno «čita» standardne obavještajne simbole i znakove:								
2. Uspješno čita (prepoznaje) standardne javne kratice i neke prometne znakove:								
3. Čita (prepoznaje) nazive/naslove na javnim mjestima:								
4. Ima razvijenu tehniku čitanja:								
5. Čita uspješno na glas i u sebi:								
6. Razumije pročitano sukladno dostignutoj razini:								
7. Uspješno se služi tekstem pri analizi ili stvaralačkim oblicima rada:								
8. Koristi čitanje za samostalno učenje:								
9. Koristi se čitanjem u poslovno-dopisne svrhe								
10. Snalazi se pri čitanju tiska javnih medija:								
11. Voli čitati u slobodno vrijeme:								
12. Ima razvijenu kulturu čitanja:								
13. Posjećuje mjesta za čitanje:								
14. Ostalo (navedite što):								

Primjer priprave	
Podprogram	SPOZNAJNO-DRUŠTVENA KOMPETENCIJA
Programsko područje	Snalaženje u okolini
Programska cjelina	Kretanje i putovanje
Tematsko područje	Snalaženje u mjestu
Tema	Kretanje ulicama grada
Tematski zadatci/jedinica	Korištenje orijentira pri kretanju-plan grada
Potrebe učenika i cilj izvedbe:	Kretanje ulicama grada, snalaženje na planu grada, pravila ponašanja na javnim mjestima
Situacija (mjesto i vrijeme izvedbe)	Soba dnevnog boravka, autobus, ulica, trg
Sredstva za izvedbu:	Plan grada (3 kom), kartice s nazivljem ulica, blok za zapisivanje, olovke
Metode i postupci:	Poučavanje, demonstracija, razgovor

1. Priprava

- ponavljanje naučenog o planu grada (Što je plan grada? Čemu služi?)
- dogovor o odredištu kretanja; učenici predlažu i dogovaraju mjesto (od Prekrižja do Trga bana Josipa Jelačića)
- pronalaženje mjesta gdje se nalazi škola i odredišta na planu grada; označavanje ulica kojima ćemo se kretati (zajednički rad na jednom primjerku plana grada, označavanje puta kretanja na planu grada pojedine skupine)

2. Razrada

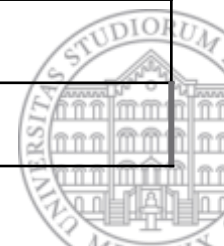
- prema ucrtanom planu kretanje proći s označenog polazišta; prema potrebi koristiti prijevozno sredstvo do određene točke)
- orijentirati se prema ucrtanom planu čitanjem nazivlja ulica (oznake ulica, trake s nazivljem)
- dolazak na odredište (trg, razgledavanje, imenovanje prostora i zgrada, spomenici)

3. Završni dio

- povratak do polazišta prema ucrtanom planu povratka

Primjer priprave	
Podprogram	SPOZNAJNO-DRUŠTVENA KOMPETENCIJA
Programsko područje	Korištenje komunikacijskih vještina
Programska cjelina	Uporaba čitanja
Tematsko područje	Čitanje za osobne potrebe
Tematski cilj	Čitanje tiska javnih medija
Tematski zadatci/jedinica	Čitanjem do časopisa
Potrebe učenika i cilj izvedbe:	Upoznati časopise za mlade i njihovih dijelova, čitanje prema sposobnostima, osmišljavanje rubrika i naziva časopisa, interakcija putem suradničkog rada
Situacija (mjesto i vrijeme izvedbe)	Soba dnevnog boravka
Sredstva za izvedbu:	Časopisi za djecu i mladež, plakatni papiri, olovke, flomasteri, spajalice, ljepilo, selotejp
Metode i postupci:	Razgovora, čitanja, demonstracije, praktičnog rada

1. Priprava

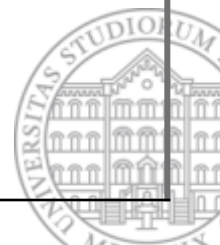
- razgovor o tome što volimo čitati u slobodno vrijeme
- demonstracija časopisa za mlade (pregled rubrika-sadržaj, slike, komentiranje zanimanja za pojedine rubrike)
- upoznavanje sa zadatkom-napraviti novi časopis iz postojećih

2. Razrada

- podjela učenika u skupine koje će izraditi po jednu rubriku (svaka rubrika čini jednu stranicu časopisa)
- dogovor skupina koju će rubriku izraditi
- izrada pojedinih rubrika korištenjem različitih časopisa i davanje naziva kreiranoj stranici
- prezentiranje načinjenih stranica/rubrika

3. Završni dio

- spajanje stranica u časopis, dogovor o nazivu zajedničkog časopisa

VJEŽBA: U koje svrhe najviše koristite čitanje u svakodnevnom životu?

razgovaramo u malim grupama

zapisujemo što **nije zajedničko** u odnosu na čitalačke aktivnosti u svakodnevnom životu

zapisujemo što **jest zajedničko** u odnosu na čitalačke aktivnosti u svakodnevnom životu

Uspoređujemo grupna rješenja – **otkrivamo posebno i zajedničko!**

RADIONICA – ČITAMO DNEVNI TISAK

METODE I POSTUPCI

- **UČENJE I POUČAVANJE** (razgovor, rasprava, rad na tekstu)
- **PRAKTIČAN RAD** (pranje, kuhanje, kupovanje, uređenje prostora)
- **UKLJUČIVANJE** (uključivanje po osobnom izboru,
- **DEMONSTRACIJA** (pokazivanje, eksperimentiranje)
- **POTICANJE** (podrška, suosjećanje, pohvala, nagrada, priznanje)
- **NAVIKAVANJE** (poštivanje pravila, zabrane...)
- **UVJERAVANJE** (pripovijedanje, objašnjavanje, upućivanje...)
- **IGRA** (dramatizacija, igrolike aktivnosti...)
- **VJEŽBANJE** (vježbanje u čitanju, pisanju, računanju, aktivnosti...)
- **IZRAŽAVANJE I STVARANJE** (slušanje, gledanje, sviranje, ples...)
- **DRUŽENJE** (proslave, svečanosti, susreti, izleti)

OBLICI RADA

SITUACIJSKA UČENJA I PRIMJENA NAUČENOG

PARLAONICE I DRAMATIZACIJE

RADIONICE I STVARAONICE

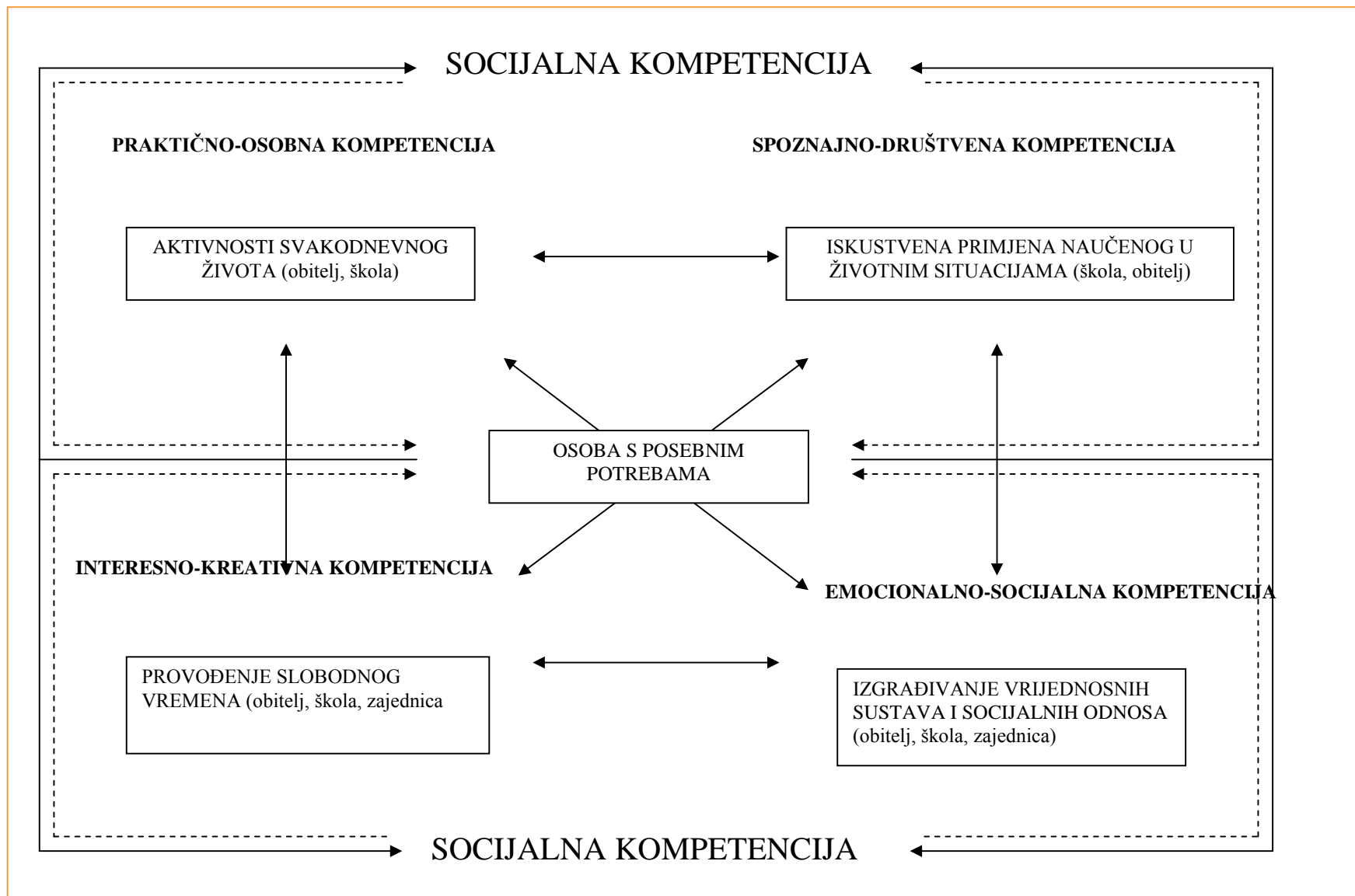
IGRE ULOGA I INTERAKCIJSKE IGRE

UKLJUČENOST U INTERESNE KLUBOVE I DRUŠTVA

AKCIJE OD DRUŠTVENOG INTERESA

UKLJUČENOST U AKTIVNOSTI LOKALNE ZAJEDNICE

Slika 2. Model primjene područja podprograma Socijalne kompetencije (Ivančić, Stančić, 1999)